

สรุปสาระสำคัญการจัดกิจกรรม การจัดการความรู้ (KM) : การจัดทำหนังสือราชการ เมื่อวันอังคารที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๙ ณ ห้อง MOC

ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ สำนักงานรัฐมนตรี ศธ. จำนวน ๓๐ คน

สาระสำคัญการจัดกิจกรรมการจัดการความรู้

 ชี้แจงทำความเข้าใจโครงการพัฒนาศักยภาพและประสิทธิภาพการบริหารจัดการ สร.ศธ. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

โครงการพัฒนาศักยภาพและประสิทธิภาพการบริหารจัดการ สร.ศธ. บรรจุอยู่ในแผนปฏิบัติราชการ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ของสำนักงานรัฐมนตรี ประกอบด้วย ๒ กิจกรรม ได้แก่

กิจกรรมที่ ๑ พัฒนาการบริหารจัดการ สร.ศธ. โดยการประชุมปฏิบัติการ

- การดำเนินงานตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ สร.ศธ.
- การพัฒนาการจัดการกระบวนการ
- การจัดทำลักษณะสำคัญขององค์กรของ สร.ศธ.
- การจัดทำแผนพัฒนาปรับปรุงองค์กร
- การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙
- การจัดการความรู้ (KM) : การแลกเปลี่ยนเรียนรู้

กิจกรรมที่ ๒ ส่งเสริมสนับสนุนศักยภาพบุคลากร สร.ศธ.

จัดกิจกรรมพัฒนาองค์การ (OD) เมื่อวันที่ ๕ - ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ศึกษาดูงาน โรงไฟฟ้าลำตะคองชลภาวัฒนา กฟผ. จ.นครราชสีมา “**เทคนิคการประสานงานอย่างมืออาชีพ การสร้างทีมให้เข้มแข็ง (Teamwork) การต่อยอดองค์ความรู้ และการสร้างเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง**” ณ โรงแรมบาลีออส รีสอร์ท เขาใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา

การจัดการความรู้ สร.ศธ. ปี ๒๕๕๙

- การจัดการความรู้ ไม่ได้ถูกกำหนดในคำรับรองการปฏิบัติราชการ สร. ปี ๒๕๕๙
- ดำเนินการจัดการความรู้ตามที่ได้รับมอบหมาย และตาม PMQA หมวด ๔ “**การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้**”
- องค์ความรู้ที่ดำเนินการ “**การจัดทำหนังสือราชการ**”
- วัตถุประสงค์การจัดการความรู้ เพื่อพัฒนา สร. ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ PMQA และพัฒนา สร. ให้เป็นส่วนราชการที่มีภาพลักษณ์ที่ดี บุคลากรมีคุณภาพ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียพึงพอใจ

 หนังสือราชการ : เอกสารที่ใช้เป็นหลักฐานในราชการ สำหรับการติดต่อประสานงานระหว่างส่วนราชการหรือส่วนราชการมีไปถึงหน่วยงานเอกชนหรือบุคคลทั่วไป ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. ๒๕๒๖ กำหนดหนังสือราชการเป็น ๖ ชนิด ได้แก่

- หนังสือภายนอก
- หนังสือภายใน
- หนังสือประทับตรา
- หนังสือสั่งการ : คำสั่ง, ระเบียบ, ข้อบังคับ
- หนังสือประชาสัมพันธ์ : ประกาศ, แลกเปลี่ยน, ข่าว
- หนังสือที่เจ้าหน้าที่ทำขึ้น หรือรับไว้เป็นหลักฐานในราชการ : รายงานการประชุม, หนังสือรับรอง

 หนังสือราชการ ประกอบด้วย ๒ ส่วนสำคัญ

๑. **รูปแบบ** กำหนดมาตรฐานไว้ชัดเจน มีแบบฟอร์ม
๒. **เนื้อหาสาระ** ถูกต้อง ชัดเจนใช้ภาษารัดกุม มีวัตถุประสงค์ชัดเจน

 หนังสือราชการภายนอก เป็นหนังสือติดต่อราชการที่เป็นทางการ ใช้กระดาษตราครุฑ ประกอบด้วยส่วนสำคัญ ๔ ส่วน ได้แก่

๑. **ส่วนหัวหนังสือ**

- ๑.๑ ลำดับชั้นความลับ (ถ้ามี) : **ลับ** **ลับมาก** **ลับที่สุด**
- ๑.๒ ลำดับชั้นความเร่งด่วน (ถ้ามี) : **ด่วน** **ด่วนมาก** **ด่วนที่สุด**
- ๑.๓ ที่ใส่รหัสด้วยพยัญชนะ (ตัวย่อส่วนราชการ) เลขประจำของเจ้าของเรื่อง/เลขทะเบียนที่หนังสือส่งออก ตามปีปฏิทิน

ที่ ศธ ๐๑๐๐/.....

ที่ ศธ ๐๑๐๐.๑/.....

- ๑.๔ ส่วนราชการเจ้าของหนังสือ ใส่ชื่อส่วนราชการ สถานที่ราชการ พร้อมทั้งที่อยู่ของส่วนราชการ ไว้ด้านขวามือของหนังสือ โดยพิมพ์อยู่ในระดับตีนครุฑ

สำนักงานรัฐมนตรี

กระทรวงศึกษาธิการ

กระทรวงศึกษาธิการ

กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๐๐

กทม. ๑๐๓๐๐

- ๑.๕ วันที่ ใส่ตัวเลขของวันที่ ชื่อเต็มของเดือน และตัวเลขของปีพุทธศักราช ที่ออกหนังสือในระดับ ทางครุฑ

๘ มีนาคม ๒๕๕๙

- ๑.๖ เรื่อง ใส่เรื่องย่อที่เป็นใจความสั้นที่สุดของหนังสือฉบับนั้น ถ้าเป็นหนังสือต่อเนื่องโดยปกติจะใส่เรื่องของหนังสือฉบับเดิม

หนังสือราชการภายใน หนังสือติดต่อราชการภายในกระทรวง กรม หรือจังหวัดเดียวกัน

ใช้กระดาดำบันทึกข้อความตามแบบที่กำหนด

ข้อแตกต่างจากหนังสือภายนอก บันทึกภายใน เมื่อกล่าวถึง อ้างถึง/สิ่งที่ส่งมาด้วย จะอยู่ในส่วนของข้อความ และไม่มีคำลงท้าย ส่วนประกอบสำคัญ มี ๓ ส่วน ได้แก่

- **ส่วนหัวหนังสือ** : ชื่อส่วนราชการเจ้าของเรื่อง, ที่, วันที่, เรื่อง, คำขึ้นต้น
- **ข้อความ** มีสาระสำคัญของเรื่องชัดเจน และเข้าใจง่าย ประกอบด้วย
  - ต้นเรื่อง (เรื่องใหม่) หรือ เรื่องเดิม (เรื่องต่อเนื่อง)**
  - ข้อเท็จจริง** เป็นการอธิบายให้ทราบถึงเหตุการณ์ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องหรือเกี่ยวข้องกับเรื่องเดิม
  - ข้อกฎหมาย (ถ้ามี)** ให้ยกเนื้อหากฎหมายมาโดยสังเขป
  - ข้อพิจารณา** เป็นการสรุปข้อสังเกตที่สำคัญที่ควรหยิบยกมาเสนอประกอบการตัดสินใจ
  - ข้อเสนอ** เป็นการชี้ประเด็นให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาสั่งการ เช่น **จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ, โปรดสั่งการมอบ....., ให้ความเห็นชอบ, อนุมัติ, ลงนาม**
- **ลงชื่อและตำแหน่ง** เช่นเดียวกับหนังสือภายนอก

บันทึกภายใน/บันทึกสรุปเรื่อง ของ **สร.ศธ.** เป็นข้อความซึ่งผู้ใต้บังคับบัญชาเสนอต่อผู้บังคับบัญชา หรือผู้บังคับบัญชาสั่งการแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา เป็นการประสานราชการภายในส่วนราชการ มีลักษณะใกล้เคียงกับหนังสือราชการภายใน

การใช้ภาษาในหนังสือราชการ ต้องใช้ภาษาเขียน ภาษาหนังสือ และต้องเป็นคำสุภาพ ไม่ใช่ภาษาพูด

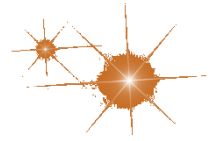
ตัวอย่าง

บอก	—>	แจ้ง	ใคร	—>	ประสงค์
เงิน	—>	งบประมาณ	อย่างไร	—>	เช่นใด ประการใด
ถ้า	—>	หาก	ได้ไหม	—>	ได้หรือไม่
ทำ	—>	ดำเนินการ	ตรวจดู	—>	ตรวจสอบ
เวลานี้	—>	ขณะนี้	ขอให้สั่ง	—>	โปรดสั่ง
อะไร	—>	สิ่งใด	เข้าใจผิด	—>	เข้าใจคลาดเคลื่อน
ทำไม	—>	ขอทราบเหตุผล	เห็นด้วย	—>	เห็นชอบ

 หลัก ๕ C ในการเขียนหนังสือราชการ

๑. **Correct** : ถูกต้อง ทั้งรูปแบบ เนื้อหา หลักภาษา ความนิยม
๒. **Clear** : ชัดเจน เข้าใจง่าย ไม่มีข้อสงสัย เนื้อหา จุดประสงค์
๓. **Confirm** : รัดกุม ยืนยัน ไม่ต้องตีความ อ้างถูกต้อง
๔. **Concise** : กระชับ กระชับ ได้ใจความ ไม่เยิ่นเย้อ ฟุ่มเฟือย
๕. **Convince** : โน้มน้าว ขอความช่วยเหลือ จริงใจ

 คุณลักษณะของผู้ที่วิเคราะห์ นำเสนอได้ดี ทั้งภาษาพูด ภาษาเขียน หนังสือราชการ

Conceptual Mind	มีความคิดรวบยอด อย่างเป็นระบบ
Analytical Thinking	คิดวิเคราะห์ เห็นประเด็น รายละเอียด
Technical Knowhow	รอบรู้ในเรื่องนั้นๆ
Art of Presentation	มีศิลปะการนำเสนอ

กำหนดการจัดการความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ “การจัดทำหนังสือราชการ” ครั้งต่อไป

วันอังคารที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๙

KM TEAM

๑๔ มี.ค. ๕๙